P. S. SCIENCE & H. D. PATEL ARTS COLLEGE, KADI

Internal Examination

B.A. Semester - I [Mark : 40

28-9-2016] Sanskrit : CE-102 [8-30 to 10-00

दशकुमारचरितम् - उच्छ - ६ - दण्डी: ।

1. નીચેના ગદ્યખંડોમાંથી ગમે તે બે નો અનુવાદ કરો. 12

(1) सोऽप्याचचक्षे-देव! सोऽहमपि सुहत्साधारणभ्रमण-कारणः सुहमेषु दामलिप्ताह्वयस्य नगरस्य बाह्योचाने महान्तमुत्सवसमाजमालोकयम्। तत्र क्वचिदतिमुक्तलतामण्डपे कमपि वीणावादेनात्मानं विनोदयन्तमुत्कण्ठितं युवानमद्राक्षम्। अप्राक्षं च - 'भद्र! को नामायमुत्सवः, किमर्थं वा समारब्धः, केन वा निमित्तेनोत्सवमनादृत्यैकान्ते भवानुत्कण्ठित इव परिवादिनी द्वितीयस्तिष्ठति ? 'इति।

(2) अस्तित्रिगर्तो नाम जनपदः । तत्रासन्गृहिणस्त्रयः स्फीतसारधनाः सोदर्या धनक-धान्यक-धन्यकाख्याः । तेषु जीवत्सु न ववर्ष वर्षाणि द्वादश दशशताक्षः, क्षीणसारं सस्यम्, औषध्यो वन्ध्याः, न फलवन्तो वनस्पतयः । क्लीबा मेघाः, क्षीणास्त्रोतसः स्रवन्त्यः, पङ्कशेषाणि पल्वलानि, निर्निस्यन्दान्युत्समण्डलानि, विरलीभूतं कन्दमूलफलम्, अवाहीनाः कथाः, गलिताः कल्याणोत्सव-क्रियाः, बहुलीभूतानि तस्करकुलानि । अन्योन्यमभक्षयन्प्रजाः, पर्यहिण्डन्त शुष्काः काकमप्डल्यः, शून्यीभूतानि नगरग्राम-खर्वपुटभेदनादीनि ।

(3) अस्ति द्रविडेषु काञ्ची नाम नगरी । तस्यामनेककोटिसारः श्रेष्टिपुत्रः शक्तिकुमारो नामासीत्। सोऽष्टादशवर्षदेशीयश्चिन्तामापेदे । 'नास्त्यदाराणांमननुगुणदाराणां वा सुखं नाम। तत्कथं नु गुणवद्विन्देयं कलत्रम्' इति। अथ परप्रत्ययाहृतेषु दारेषु यादृच्छिकीं संपत्तिमनभिसभीक्ष्य कार्तान्तिको नाम भूत्वा वस्त्रान्तपिनद्धशालिप्रस्थो भुवं बभ्राम। 'लक्षणज्ञोऽयम्' इत्यमुष्मै कन्याः कन्यावन्तः प्रदर्शयांबभूवुः ।

[P.T.O.

2. 'दशकुमारचरितम्' ના છઠ્ઠા ઉચ્છ્વાસનું રસદર્શી વિવેચન કરો. 16

અથવા

2. ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો.

(1) 'दशकुमारचरितम्' શીર્ષક

(2) નિમ્બવતી કથા

(3) 'દશકુમારચરિત' માં તત્કાલિન સમાજ નિરૂપણ.

(4) દંડીની કૃતિઓ.

(5) ધૂમિની કથા.

3. નીચેનામાંથી ગમે તે છ પ્રશ્નોના જવાબ લખો. 12

(1) મિત્ર ગુપ્ત રાજવાહનને શોધતાં શોધતાં કયાં પહોંચે છે ?

(2) દશકુમાર ચરિતના છઠ્ઠા ઉચ્છ્વાસમાં કોનું વૃતાંત આવે છે ?

(3) લતામંડપમાં વીણા વગાડતા યુવાનને મિત્રગુપ્ત શું પૂછયું ?

(4) કન્દુકાવતી મિત્રગુપ્તને કેવ લાગે છે ?

(5) મિત્રગુપ્તને બ્રહ્મરાક્ષસે કયા ચાર પ્રશ્નો પૂછયા ?

(6) નિમ્બવતીની કથા કયા દેશની અને કોની છે ?

(7) भवसि અને पचामहे રૂપ ઓળખાવો.

(8) अगच्छत् અને युद्धावहे રૂપ ઓળખાવો.

(9) पठय અને अविन्दयाः રૂપ ઓળખાવો.

(10) अलभध्वम् તથા अगच्छताम् રૂપ ઓળખાવો.